

Euroopan
komissio

Neuvoja koulutuksen järjestäjille

Eurooppalainen oikeusalan koulutus

Europe Direct -palvelu auttaa sinua löytämään
vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi.

Yhteinen maksuton palvelunumero (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Saat pyytämäsi tiedot maksutta. Myös useimmat puhelut ovat maksuttomia,
joskin jotkin operaattorit, puhelinkioskit tai hotellit voivat periä puheluista maksun.

Print ISBN 978-92-79-60800-1 doi:10.2838/72239 DS-02-16-109-FI-C

PDF ISBN 978-92-79-54947-2 doi:10.2838/656173 DS-02-16-109-FI-N

Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2016

Kannen kuva © Sondem - Fotolia / ©Africa Studio - Fotolia

© Euroopan unioni, 2016

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Euroopan komission soveltamasta asiakirjojen uudelleenkäyttöpolitiikasta säädetään päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Muiden kuin EU tekijänoikeuksin suojattujen valokuvien käytön tai jäljentämisen osalta lupaa on anottava suoraan tekijänoikeuksien omistajilta.

Sisällysluettelo

Johdanto	2
1. Koulutustoimien ja kouluttajien valmistelu	3
a. Koulutustarjonta, tarpeiden arviointi ja koulutustavoitteet	3
b. Kouluttajien nimittäminen	4
c. Koulutusohjelmien paikka, aika, kesto ja tiheys.....	4
d. Tiedotus	4
2. Koulutustoimien toteuttaminen	5
a. Koulutuksen aiheet.....	5
b. Koulutustoimien tyyppejä	5
c. Koulutusmenetelmät.....	6
d. Eri ammattiryhmien välinen koulutus.....	7
3. Koulutustoimien seuranta (arviointi, sisällön levitys)	9
4. Verkko-oppiminen	10
5. Rajatylittävät koulutustoimet	11
a. Henkilökohtainen koulutus.....	11
b. Vaihdot.....	12
c. Kielikysymykset	13
6. Oikeusalan kielikoulutus	14
Liite: Muita suositeltavia asiakirjoja	16

Johdanto

Eurooppalainen oikeusalan koulutus on tärkeä osatekijä rakennettaessa Euroopan oikeusalueita, joka perustuu oikeusasioissa tehtävään yhteistyöhön ja keskinäiseen luottamukseen. Tässä asiakirjassa annettavat käytännön neuvot on laadittu komission vuonna 2015 asettaman eurooppalaista oikeusalan koulutusta käsittelevän asiantuntijaryhmän jäsenten arvokkaan panoksen avulla. Ryhmä koostuu kokeneista oikeusalan koulutuksen ammattilaisista, jotka edustavat eri oikeusalan ammatteja ja lainkäyttöalueita. Asiakirja on tarkoitettu niille, jotka järjestävät koulutusta oikeusalan ammattiryhmille (muun muassa tuomareille, syyttäjille, asianajajille, notaareille, tuomioistuinten työntekijöille ja haastemiehille). Siinä annetaan neuvoja koulutustoimien laatimisesta, toteuttamisesta ja seurannasta ja esitetään konkreettisia esimerkkejä. Erityistä huomiota kiinnitetään EU:n lainsäädäntöä koskeviin koulutustoiimiin, mutta monet suositukset pätevät myös muita lainsäädännön aloja koskevaan koulutukseen.

Tähän asiakirjaan sisältyvät neuvot perustuvat syvällisiin keskusteluihin asianomaisten sidosryhmien kanssa eri puolilla EU:ta. Se käännetään kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kielille. Komission vuonna 2011 antama tiedonanto "Parannetaan luottamusta oikeuden saatavuuteen EU:ssa: eurooppalaisen oikeusalan koulutuksen uusi ulottuvuus" käynnisti useita erilaisia toimia, joilla edistetään eurooppalaista oikeusalan koulutusta. Niitä kuvataan tarkemmin liitteessä.

1. Koulutustoimien ja kouluttajien valmistelu

a. Koulutustarjonta, tarpeiden arviointi ja koulutustavoitteet

Koulutusta olisi tarjottava kaikille oikeusjärjestelmän ammattiryhmille.

Koulutusta olisi oltava saatavilla useista eri aiheista. Koulutustarpeet olisi arvioitava säännöllisesti, ja aiheita olisi kehitettävä lainsäädännön muutosten ja oikeuskäytännön mukaan. On tärkeää, että saatavilla on koulutusta, jolla kehitetään paitsi oikeudellisia tietoja myös erityistaitoja (kuten viestintää oikeussalissa), herkkyyttä yhteiskunnalliselle kehitykselle (esimerkiksi uskonnollisen taustan huomioiminen tai uudet tietotekniset sovellukset, kuten verkkohuutokaupat) ja hallinnollisia taitoja (kuten asian- ja ajanhallintaa sekä tuomioistuimen hallinnointia, viestinten esittämiin tietopyyntöihin vastaamista ja tuomioistuimen tietoteknisten välineiden sisällön hallintaa).

Ennen koulutusohjelmien suunnittelua olisi

- **arvioitava koulutustarpeet.** Yksilölliset tarpeet olisi tasapainotettava järjestelmän toiminnallisten ja organisaattoristen tarpeiden kanssa. Aiempia koulutustoimia koskevat arvioinnit voivat auttaa tunnistamaan koulutustarpeet, joihin on vastattava;
- **arvioitava oppimistarpeet ja määriteltävä koulutustavoitteet** (myös erityisille kohderyhmille, vaikka ne olisivat pieniä). Tällä varmistetaan, että koulutusohjelmilla vastataan kaikkiin asiaankuuluviin tarpeisiin (esimerkiksi pienryhmät taitojen kouluttamiseen, suuret ryhmät lainsäädännön tuntemusta koskevaan koulutukseen).

Yksilöllisten tarpeiden arviointi

Oikeusalan ammattilaisia ja EU:n lainsäädäntöä koskevan koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvia olisi kannustettava keskustelemaan ja vaihtamaan näkemyksiä keskenään. Keskustelu ja näkemysten vaihto ovat merkittäviä tiedon ja inspiraation lähteitä, ja niitä olisi edistettävä aktiivisesti. Tämä voidaan tehdä seuraavin keinoin:

- kohderyhmään kuuluvien ammattilaisten yksilöhaastattelut
- säännöllisesti toteutettavat tutkimukset (joissa kohderyhmänä on koulutettava oikeusalan ammattiryhmä, muut kyseisen ryhmän kanssa työskentelevät oikeusalan ammattilaiset ja/tai kansalaisyhteiskunta), joiden avulla voidaan arvioida nykyisen koulutustarjonnan puutteita
- verkkolomakkeet, joilla oikeusalan ammattilaiset ja tuomioistuinten tai syyttäjänvirastojen johtajat / päälliköt / johtavat virkailijat, oikeusalan ammatteja edustavat elimet ja keskeiset ammatilliset järjestöt voivat täsmentää, mitä aiheita koulutuksen olisi katettava.

Organisaattoristen ja toiminnallisten tarpeiden arviointi (esimerkki)

Oikeusalan koulutuksen järjestäjien olisi huolehdittava siitä, että oikeusjärjestelmien uudistamiseen liittyvien hankkeiden tai oikeuslaitoksen kehittämisstrategioiden täytäntöönpanon edellyttämä koulutus järjestetään hyvissä ajoin. Koulutuksen järjestäjien olisi pidettävä yhteyttä oikeusjärjestelmän uudistuksesta vastaaviin kansallisiin viranomaisiin ja otettava viranomaiset mukaan suunnitteluun hyvissä ajoin etukäteen.

Tehokas tapa arvioida koulutustarpeita on ottaa käyttöön kuvauksia oikeusalan ammattilaisten hoitamista viroista niihin liittyvine vastuineen ja tehtävineen. Näitä kuvauksia voitaisiin analysoida kuhunkin virkaan liittyvien koulutustarpeiden tunnistamiseksi. Jos tällaisia analyyseja tehdään, olisi kiinnitettävä erityistä huomiota EU:n säädöksiin ja rajatylittävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyviin erityistehtäviin.

Rajatylittävä koulutus

Koulutuksen järjestäjien olisi asetettava realistisia tavoitteita EU:n lainsäädäntöä koskevan koulutuksen kehittämiseksi. Heidän olisi tehtävä yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden koulutuksen järjestäjien kanssa. He voivat nimetä erityisiä työntekijöitä, jotka ovat vastuussa EU:n laajuisten yhteyksien vahvistamisesta ja koulutuksen kehittämisstrategian täytäntöönpanon valvonnasta. He voivat valvoa vuosittain näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavia toimia.

Lisätietoja

Esimerkkejä [koulustarpeiden arvioinnin hyvistä käytänteistä](#) on Euroopan oikeusportaaln tietosivuilla.¹

b. Kouluttajien nimittäminen

Kouluttajilla olisi oltava perusteelliset tiedot aiheestaan ja hyvä ymmärrys koulutukseen osallistujien tehtävistä sekä siitä oikeuskulttuurista, josta nämä tulevat. Heiltä edellytetään myös hyviä pedagogisia ja viestintätaitoja. Kouluttajien olisi lähinnä oltava oikeusalan ammattilaisia, jotta he voivat ymmärtää koulutukseen osallistujien työnäkökulmaa ja antaa käytännön neuvoja ja arvokasta palautetta. Koulutuksen aiheesta riippuen saattaa myös olla hyödyllistä kutsua mukaan tutkijoita esimerkiksi silloin, kun otetaan käyttöön uutta lainsäädäntöä, joka on suhteutettava aiempaan lainsäädäntöön oikeuskäytännön puuttumisen vuoksi.

Yleisperiaate on, että kouluttajien olisi oltava valmiita kouluttautumaan myös itse, erityisesti muiden kouluttamisessa. Näin he oppivat, miten varmistetaan kaikkien osallistujien aktiivinen osallistuminen. Jos kouluttajat työskentelevät pienryhmien kanssa, heidän olisi saatava koulutusta ryhmän ohjaamisesta.

c. Koulutusohjelmien paikka, aika, kesto ja tiheys

Koulutusohjelmien **ajan ja paikan valinnassa** olisi otettava huomioon koulutukseen osallistujien työn asettamat vaatimukset. Koulutus tapahtuu lähinnä jäsenvaltioissa paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla. Jos koulutusohjelmia järjestetään EU:n tasolla, jolloin osallistujia on eri maista, niihin olisi myös sisällyttävä hajautetuissa paikoissa annettavaa koulutusta.

Erilliset mutta temaattisesti toisiinsa liittyvät toimet olisi yhdistettävä synergioiden luomiseksi (esimerkiksi järjestämällä ne samaan aikaan samassa paikassa, jotta osallistajat voivat tavata toisiaan ja vaihtaa ajatuksia tauoilla tai jotta kouluttajia voidaan vaihtaa koulutustapahtumien välillä).

Kukin koulutusohjelma olisi järjestettävä useamman kerran, jos monet ammattilaiset haluavat suorittaa ne. Myös podcast- ja webcast-lähetysiä voidaan käyttää, jotta tavoitetaan suurempi joukko osallistujia.

Lisätietoja

Esimerkkejä ”kattavista kokonaisuuksista laaja-alaisen koulutuksen järjestämiseksi uusien oikeudellisten välineiden alalla” on Euroopan oikeusportaaln tietosivuilla.²

- [esimerkki Romaniasta](#)
- [esimerkki Ranskasta](#)
- [esimerkki Eurooppaoikeuden akatemiasta](#) (ERA).

d. Tiedotus

Koulutuksen järjestäjien olisi varmistettava, että kaikki kohderyhmään kuuluvat ammattilaiset saavat tietoa koulutusohjelmista **useita kuukausia etukäteen**. Koulutustoimia koskevien tietojen olisi oltava kohderyhmän helposti saatavilla myös eurooppalaisella koulutusfoorumilla.³ Koulutuksen järjestäjät vastaavat koulutustoimiensa tunnetuksi tekemisestä ja siitä, että kohderyhmä tiedostaa omat koulustarpeensa.

¹ https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-311-en.do#n01

² https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-311-en.do#n01

³ Saatavilla lähiaikoina Euroopan oikeusportaaln koulutusosiossa.

Oikeusalan ammattilaisten motivoimiseksi osallistumaan EU:n lainsäädäntöä koskevaan koulutukseen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota kurssien kuvauksiin, jotta

- niissä käsitellään kansallisen lainsäädännön ja EU:n lainsäädännön suhdetta
- EU:n lainsäädännön merkitys ammattilaisten työssä käy selvästi ilmi koulutuksen sisällöstä.

2. Koulutustoimien toteuttaminen

a. Koulutuksen aiheet

Oikeusalan ammattilaisille tarkoitetuissa koulutusohjelmissä olisi keskityttävä lainsäädännön tuntemuksen lisäksi **oikeudellisten taitojen kehittämiseen** ja monenlaisiin **muihin kuin oikeudellisiin taitoihin**, jotta varmistetaan suurempi avoimuus modernia yhteiskuntaa kohtaan.

Kun otetaan huomioon **EU:n lainsäädännön** jatkuvasti kasvava **määrä ja merkitys**, oikeusalan koulutuslaitosten olisi edelleen mukautettava koulutusohjelmiaan, toimintaansa ja menetelmiään, myös Euroopan unionin perusoikeuskirjaan liittyvää koulutusta. EU:n lainsäädäntö olisi sisällytettävä kansallista oikeutta koskevaan koulutukseen, ja sitä olisi opetettava käytännönläheisellä tavalla. EU:n lainsäädäntö on etenkin integroitava ammatilliseen peruskoulutukseen aina, kun ammatti edellyttää EU:n lainsäädännön tuntemusta.

Lisätietoja

Esimerkkejä [innovatiivisten koulutusohjelmien tai –suunnitelmien hyvistä käytänteistä](#) on Euroopan oikeusportaalin tietosivuilla.⁴

b. Koulutustoimien tyyppejä

Koulutustoimet olisi valittava sen perusteella, pystytäänkö niillä vastaamaan tunnistettuihin koulutustarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla. Verkko-oppimista voidaan käyttää tietämyksen siirtoon. Kasvokkain tapahtuvaa koulutusta tarvitaan monitahoisten oikeudellisten käsitteiden ja ylempien oikeusasteiden näitä käsitteitä koskevan oikeuskäytännön kohdalla, sillä vuorovaikutus helpottaa käsitteiden ymmärtämistä. Henkilökohtainen koulutus toimii ehdottomasti hyvin taitojen ja käyttäytymisen kehittämisessä.

Kasvokkain tapahtuvassa koulutuksessa osallistujat ja kouluttajat ovat samassa huoneessa. Se on erityisen hyödyllistä keskinäisen luottamuksen luomiseksi eri kansalaisuuksia edustavien osallistujien keskuudessa.

Verkko-oppiminen tarkoittaa sähköisen median sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttöä koulutuksessa. Siinä hyödynnetään monentyyppisiä viestintävälineitä, joilla välitetään tekstiä, ääntä, kuvaa, animaatioita ja suoratoistettuja videoita, tietokonepohjaisen oppimisen teknisiä sovelluksia ja prosesseja sekä paikalliseen intranettiin/extranettiin tai verkkoon perustuvaa oppimista. Verkko-oppimista käsitellään tarkemmin tämän asiakirjan osassa 4.

Yksi **sulautuvan oppimisen** yleisistä määritelmistä koskee jäseneltyjä oppimismahdollisuuksia, joissa oppiminen tapahtuu käyttämällä useampaa kuin yhtä oppimis- tai koulutusmenetelmää joko luokassa tai sen ulkopuolella. Tämä määritelmä sisältää erilaisia menetelmiä oppimisen helpottamiseksi (luento, keskustelu, ohjattu harjoittelu, lukeminen, pelit, tapaustutkimukset, simulaatio), erilaisia toteutusmenetelmiä (opetus luokassa tai tietokoneen välityksellä),

⁴ https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-311-en.do#n02

erilaisia aikatauluja (samanaikainen tai eri aikoihin tapahtuva) ja/tai eritasoista ohjausta (yksilöllinen oppiminen, koulutajan tai asiantuntijan johdolla tapahtuva oppiminen tai sosiaalinen tai ryhmäoppiminen).

Tämän koulutusmenetelmien yhdistelmän tärkeimmät edut ovat seuraavat:

- Etäoppimiskurssien ohjaajat voivat varmistaa, että osallistujat saavat samantasoiset tiedot, niin että he voivat henkilökohtaisissa tapaamisissa osallistua aktiivisemmin käytännön soveltamiseen ja kokemustenvaihtoon.
- Materiaali ja digitaalinen oppimisympäristö pysyvät saatavilla pitkään.
- Verkko-oppimiskurssi voidaan suorittaa itsenäisesti eri henkilöiden aikatauluista riippumatta.

Vaihtojen avulla oikeusalan ammattilaisten on mahdollista havainnoida ulkomaalaisten virkaveljiensä päivittäisiä käytänteitä, mikä rikastaa heidän omaa ammatinharjoittamistaan, syventää heidän tietojaan muista oikeusjärjestelmistä ja viime kädessä lisää luottamusta rajatylittäviin oikeudellisiin menettelyihin. Tätä käsitellään lähemmin tämän asiakirjan osassa 5.

c. Koulutusmenetelmät

Oppimista ei tapahdu vain luokassa tai muissa muodollisissa oppimistilanteissa, vaan paljolti myös sosiaalisissa tilanteissa (vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä muiden kanssa) sekä epämuodollisissa tilanteissa (työnteon sekä tehtävien ja toimien suorittamisen yhteydessä).⁵

Tekemällä oppiminen muodollisissa koulutustilanteissa

Koulutuslaitokset lähinnä suunnittelevat, kehittävät ja toteuttavat muodollisia koulutustoimia, jotka olisi mukautettava koulutukseen osallistujien päivittäiseen työhön. Tästä syystä koulutustoimien ja kurssien olisi oltava käytännönläheisiä. Teoreettiset tiedot on esimerkiksi yhdistettävä ohjeisiin ja käytännön tehtäviin siitä, miten niitä sovelletaan käytännössä. Tämä koskee myös EU:n lainsäädäntöön liittyvää sisältöä.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että koulutuksen järjestäjien olisi

- i) räättelöitävä koulutusmenetelmät erityyppisten osallistujien tarpeiden mukaan
- ii) kutsuttava kouluttajiksi/opettajiksi osallistujien ammattia edustavia oikeusalan ammattilaisia
- iii) varmistettava osallistujien aktiivinen osallistuminen useimpiin koulutustoiimiin
- iv) käytettävä (inter)aktiivisia koulutusmenetelmiä, kuten tapaustutkimuksia, simulaatioita, roolipelejä ja harjoitusoikeudenkäyntejä
- v) harkittava näyttelijöiden käyttöä, joskaan tämä ei aina ole tarpeen, koska osallistujat voivat toimia eri rooleissa ja tehtävissä
- vi) painotettava käytännön taitoja, muun muassa viestintä- ja kirjoitustaitoja, sekä tietotekniikan ja verkkopohjaisten resurssien käyttöä
- vii) tarjottava useita erilaisia koulutusmenetelmiä, joissa yhdistetään teoria ja käytäntö (oikeuskäytäntö)
- viii) käytettävä tapaustutkimuksia, jotka liittyvät kohderyhmän ammatinharjoittamiseen, muun muassa vertailevia tapaustutkimuksia
- ix) käytettävä pienryhmiä ja/tai jaettava yleisö pieniin ryhmiin
- x) tarjottava useita erilaisia näkökulmia esimerkiksi jonkin toisen oikeusalan ammatin edustajalta, lääkäriltä tai ekonomistilta
- xi) sisällytettävä koulutukseen vierailuja muihin relevantteihin instituutioihin
- xii) opetettava EU:n lainsäädäntöä siten, että jokainen oikeusalan ammattilainen pitää sitä hyödyllisenä oman ammattinsa kannalta
- xiii) varattava riittävästi aikaa keskusteluun ja osallistujien antamaan palautteeseen, varmistettava, että osallistujat ovat ymmärtäneet koulutuksen aikana jaetun materiaalin, sekä annettava jäseneltyä palautetta

⁵ Ks. esimerkiksi <https://www.youtube.com/watch?v=t6WX11iqmg0>

- xiv) varmistettava, että muodollisiin koulustoiimiin sisältyy ajatus *tekemällä oppimisesta* ja että niissä luodaan turvallinen oppimisympäristö ja annetaan osallistujille mahdollisuus vaihtaa näkemyksiä ja kokemuksia ja oppia toinen toisiltaan ilman ulkoista valvontaa tai puuttumista.

Tekemällä oppiminen sosiaalisissa ja epämuodollisissa koulutustilanteissa

Koulutuslaitokset voivat ja niiden pitäisi osallistua myös sosiaalisten ja epämuodollisten eli työpaikalla tapahtuvien koulustoitimien suunnitteluun ja kehittämiseen (ja mahdollisesti myös toteuttamiseen). Ne voivat tehdä tämän tarjoamalla oppimismenetelmiä, joita voidaan käyttää työpaikoilla (digitaalisesti tarjottava niin kutsuttu ”just-in-time”-oppiminen). Lisätietoja tästä on tämän asiakirjan osassa 4.

Toinen menetelmä, jota tällä hetkellä käytetään lähinnä hallinnon kehittämistä koskevissa koulutusohjelmissä, on käytännön havainnointi: henkilöitä havainnoidaan heidän suorittaessaan tiettyjä tehtäviä ja he saavat palautetta jälkikäteen.

Peruskoulutuksessa työssä ohjaava kouluttaja helpottaa työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Esimerkiksi Alankomaissa työpaikalla oppiminen muodostaa noin 70 prosenttia peruskoulutusohjelmasta. Loput 30 prosenttia muodostuu lyhyistä kursseista, joita pidetään koulutuskeskuksessa säännöllisin väliajoin.

Työssä ohjaaville kouluttajille voidaan luoda ohjeita, jotka auttavat heitä laatimaan oman erityisen koulutusohjelman jokaiselle koulutettavalle. Teoreettisia ja käytännöllisiä seminaareja ja tehtäviä voidaan yhdistää videoavusteisen havainnoinnin avulla tehtävään analyysiin siitä, miten koulutettava toimii työpaikalla.

Lisätietoja

Esimerkkejä [innovatiivisia koulutusmenetelmiä koskevista hyvistä käytänteistä](#) on Euroopan oikeusportaalien tietosivuilla⁶ sekä [tässä esimerkissä tekemällä oppimisesta](#), jota sovelletaan Saksassa oikeudellista yhteistyötä sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä koskevassa koulutuksessa.⁷

d. Eri ammattiryhmien välinen koulutus

Eri ammattiryhmien välinen koulutus voi olla arkaluonteinen kysymys sen mukaan, millainen koulutukseen osallistuvien oikeusalan ammattilaisten kansallinen kulttuuri on, ja koska oikeusalan eri ammattiryhmät saattavat olla eriasteisesti valmiita jakamaan kokemuksia vertaistensa kanssa. Tästä huolimatta eri ammattiryhmien välisestä koulutuksesta voi olla hyötyä. Sitä ei pitäisi nähdä automaattisena lisäarvon lähteenä, vaan se on pikemmin kohdennettu vaihtoehto, jolla parannetaan ymmärrystä erilaisista rooleista ja rajoitteista ja luodaan yhteinen käsitys yhteisistä välineistä, muun muassa EU:n säädöksistä.

Sellaisilla oikeuden aloilla, joilla **muusta kuin oikeudellisesta tietämyksestä** on erityistä hyötyä lainsäädännön soveltamisen parantamiseksi, yhteiset koulustoitimet antavat osallistujille mahdollisuuden hyötyä toistensa erilaisesta ammattikokemuksesta. Esimerkiksi yritysten maksukyvyttömyyttä koskevaa lainsäädäntöä käsittelevässä koulutuksessa tuomarit voisivat hyötyä asianajajien ja selvitystiloihin erikoistuneiden kirjanpitäjien taloudellisesta asiantuntemuksesta.

Koulustoitimet, joihin osallistuu **eri oikeusalan ammattien edustajia**, voivat parantaa ymmärrystä muiden ammattilaisten erilaisista rooleista ja rajoitteista, edellyttäen, että toimet ovat merkityksellisiä käsiteltävien koulustotarpeiden kannalta. Näin osallistujat voivat ymmärtää paremmin, miksi muiden ammattien edustajat käyttäytyvät tietyllä tavoin oikeudellisissa menettelyissä ja kuinka paljon toimintavaraa heillä on. Se antaa heille myös mahdollisuuden saada palautetta siitä, miten muiden oikeusalan ammattien edustajat näkevät heidän oman käyttäytymisensä. Harjoitusoikeudenkäynnit ja simulaatiot ovat tässä yhteydessä erityisen hyödyllisiä: osallistujat voivat vaihtaa rooleja tai vastaavasti voidaan simuloida todellista tilannetta käyttämällä ammattilaisia heidän oikeissa ammateissaan roolipelissä. Kesäkursit ovat toinen hyvä esimerkki eri ammattien välisestä koulutuksesta.

⁶ https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-311-en.do#n03

⁷ <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=48edbde5-74f2-4bea-a969-f1c8c31d3aa5>

Yhteisillä koulutustoimilla voidaan myös mahdollistaa oikeuslaitoksen ja sen ”käyttäjien” välinen keskustelu oikeudellisista päätöksistä ilman pelkoa menettelyllisistä seurauksista tai rajoitteista. Ne antavat tuomareille mahdollisuuden keskustella päätösten perusteista ja parantaa siten muiden ammattiryhmien ymmärrystä siitä, miten oikeudelliset päätökset voivat kehittyä tulevaisuudessa.

Tästä syystä koulutusohjelmiin olisi sisällyttävä mahdollisuuksia järjestää yhteisiä koulutustoimia eri oikeusalan ammattiryhmille sekä kouluttajina että osallistujina. Jotta varmistetaan, että kaikkien kohdeyleisöjen koulutustarpeet täytetään, kaikkia kyseisiä ammatteja edustavien koulutuksen järjestäjien ja kouluttajien olisi osallistuttava eri ammattiryhmien välisten koulutustoimien suunnitteluun ja toteutukseen.

Vaikka eräissä jäsenvaltioissa oikeusalan ammattilaiset eivät ole halukkaita osallistumaan yhteisiin koulutustoimiin, he ovat vähemmän vastahakoisia, kun kyse on rajatylittävistä koulutustoimista. Halukkuutta voidaan lisätä myös vuorottelemalla koko ryhmän käsittävää koulutusta ja koulutusta ammateittain jaetuissa työryhmissä sekä keskittymällä kunkin ammatin erityistarpeisiin.

Lisätietoja

Esimerkkejä koulutuksen tarjoamisesta oikeusalan eri ammattiryhmille on Euroopan oikeusportaalin tietosivuilla:

- [esimerkki Bulgariasta](#)
- [esimerkki Englannista ja Walesistä](#)
- [esimerkki Italiasta](#).⁸

---

⁸ https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-311-en.do#n01

3. Koulutustoimien seuranta (arviointi, sisällön levitys)

Koulutustoimien arvioinnin olisi katettava kolme näkökohtaa: osallistujien tyytyväisyys, osallistujien tietojen ja taitojen lisääntyminen sekä vaikutus heidän ammatinharjoittamiseensa.

Osallistujien olisi täytettävä **arviointilomakkeita** kaikesta koulutuksesta, johon he ovat osallistuneet. Niiden avulla voidaan arvioida annettua koulutusta, ja ne ovat eräänlaista laadunvalvontaa. Arviointilomakkeissa olisi käytettävä samaa arviointimenetelmää mahdollisimman monien koulutustoimien kohdalla, jotta tulosten vertailu olisi helppoa. Kysymykset olisi laadittava siten, että – mikäli osallistujat arvostelevat tiettyjä seikkoja – niistä käy selvästi ilmi, miten asia voitaisiin korjata (ei esimerkiksi kysyä "Oliko koulutuksen kesto sopiva? – kyllä/ei", vaan "Oliko koulutuksen kesto liian lyhyt / sopiva / liian pitkä?").

Arviointiin käytettävien tietojen ei pitäisi rajoittua vain osallistujien antamiin arvosanoihin, koska ne koskevat vain havainnoitavissa olevia seikkoja. **Muita arviointimenetelmiä** ovat muun muassa osallistujien ja kouluttajien (joko epämuodollisesti keskusteluissa tai muodollisesti kunkin koulutustoimien päätteeksi pidettävässä jälkipuinnissa tai verkkoistuntojen/kyselylomakkeiden avulla) antama palaute, kouluttajien tekemä itsearviointi ja vertaisarviointit opetuksen suunnittelun ja sisällön laadusta.

Arviointitulokset olisi jaettava, ja jos ne ovat negatiivisia, niitä olisi arvioitava/analysoitava yhteistyössä kouluttajien kanssa.

Lisäksi koulutuksen **vaikutusta osallistujien päivittäiseen työhön olisi arvioitava** jonkin ajan kuluttua koulutuksesta, kun voidaan kohtuudella odottaa, että osallistujat ovat työssään käsitelleet useita koulutuksen aiheeseen liittyviä asioita. Tässä vaiheessa tehtävä arviointi on erittäin tärkeää, koska koulutuksen päätavoitteena on vaikuttaa koulutettavien päivittäiseen työhön. Osallistujilta voidaan esimerkiksi kysyä, kuinka monissa asioissa he ovat soveltaneet oppimaansa, kuinka usein he ovat käyttäneet malleja tai konsultoineet koulutuksen aikana jaettua oikeuskäytäntöä tai ovatko he kouluttaneet kollegojaan tai epämuodollisesti levittäneet uusia tietojaan ja taitojaan. Jotta vastauksia saadaan merkityksellinen määrä, olisi luotava strategia, jolla koulutukseen osallistuneita motivoidaan antamaan palautetta tässä myöhemmässä vaiheessa. Tämä onnistuu parhaiten, jos siitä sovitaan osallistujien kanssa etukäteen. Yksi mahdollinen menetelmä on perustaa suurehko osallistujien ydinryhmä, joka vastaa seurantakysymyksiin kuudesta kuukaudesta kahteen vuoteen koulutuksen jälkeen. Toinen mahdollinen menetelmä on nimetä yhteyshenkilöitä niissä oikeusalan instituutioissa, joihin koulutettavat ammattilaiset kuuluvat. Nämä yhteyshenkilöt keräävät arviointilomakkeiden tulokset ja lähettävät ne säännöllisesti asianomaisille koulutuksen järjestäjille.

Koulutusohjelman **arvioinnin tulokset on otettava huomioon koulutussyklissä**, jotta parannetaan tulevien koulutustoimien laatua ja yhdistetään koulutustarpeet koulutuksen tarjoamiseen.

Lisätietoja

Esimerkkejä [koulutustoimien arvioinnista](#) on Euroopan oikeusportaalin tietosivuilla.⁹

⁹ https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-311-en.do#n05

4. Verkko-oppiminen

Verkko-oppimisen hyödyt

Teknologiaperustainen oppiminen voi tarjota useita etuja: sen avulla on mahdollista saavuttaa enemmän osallistujia, se voi olla kustannustehokkaampaa kuin henkilökohtainen koulutus, se sopii oikeusalan ammattilaisten kiireisiin aikatauluihin ja siinä voidaan ottaa huomioon vaihtoehtoinen oppimistyyli. Sitä on päivitettävä säännöllisesti.

Tästä syystä koulutuksen järjestäjien olisi käytettävä uutta teknologiaa parhaalla mahdollisella tavalla ja laadittava enemmän etäoppimishankkeita, jotta etäoppiminen viime kädessä integroidaan osaksi oikeusalan yleistä koulutusstrategiaa.

On kuitenkin oltava tietoinen siitä, että oikeusallalla ei ole verkko-oppimisen kulttuuria. Tästä syystä on erittäin tärkeää, että kaikki verkko-oppimisvälineet ovat laadukkaita ja että niissä noudatetaan laadukasta koulutusta koskevia yleisiä menetelmällisiä suosituksia. Esimerkiksi pdf-muodossa oleva asiakirja ei sinänsä ole verkko-oppimisväline, vaikka se voi olla osa oppimisstrategiaa. Vastaavasti verkossa olevat PowerPoint-esitykset ovat keino levittää koulutusmateriaalia ympäristössä säästävämällä tavalla, mutta niistä on vain vähän hyötyä niille, jotka eivät ole osallistuneet henkilökohtaiseen koulutukseen.

Koulutuksen järjestäjien olisi investoitava enemmän verkko-oppimis- ja videoneuvotteluteknologiaan. Verkko-oppimismoduulien olisi oltava muodoltaan lyhyitä istuntoja. Niillä olisi annettava käyttäjille aidosti vuorovaikutteinen ja käytännönläheinen oppimiskokemus. Yksi esimerkki on uuden teknologian (esimerkiksi lyhyiden videoiden) käyttäminen rajatylittävien EU:n lainsäädäntöä koskevien käytännön tapaustutkimusten luomiseen.

Verkko-oppimisvälineet

Webinaari (verkkopohjainen seminaari) on internetissä videoneuvotteluohjelmiston avulla välitettävä esitys, luento, työpaja tai seminaari. Webinaarin keskeinen piirre on sen vuorovaikutteisuus, koska yleisö voi esittää kysymyksiä ja keskustella esityksen pitäjän kanssa tämän esittämistä tiedoista. Webcast-lähetys sitä vastoin on vain yksisuuntaista viestintää, eikä esittäjän ja yleisön välinen vuorovaikutus ole mahdollista. Webinaarin päättymisen jälkeen se voidaan asettaa saataville webcast-lähetysnä.

Podcast-lähetys on kasvokkain tapahtuvan koulutuksen ääni- tai kuvatalenne. Se on ladattavissa internetistä digitaalisessa muodossa. Se antaa niille, jotka eivät voineet osallistua koulutukseen, mahdollisuuden kuunnella sitä jälkikäteen. Sen avulla osallistujat voivat myös palauttaa mieleen oppimansa. Koska podcast-lähetystyyppejä on helppo levittää, niiden avulla koulutukselle voidaan saada laajempi yleisö. Podcast-lähetystyyppejä voidaan käyttää koulutustoimiin, jotka sisältävät vain vähän vuorovaikutusta ja ryhmätyöskentelyä. Niiden vuorovaikutteiset ominaisuudet ovat hyvin suppeat.

Massiivinen avoin verkkokurssi eli MOOC-kurssi (Massive Open Online Course) on hyvin suurelle ihmisjoukolla ilmaiseksi tarjottava kurssi, joka toteutetaan verkossa videoiden ja harjoitusten muodossa. Se sisältää yleensä vuorovaikutusta opettajien/puhujien kanssa sekä loppuarvioinnin. Tavallisesti kurssin suorittamisesta voi saada todistuksen, joka joskus on maksullinen. Useat alustat tarjoavat MOOC-kursseja myös EU:n lainsäädännöstä.¹⁰

¹⁰ Seuraavassa luetellaan eräitä tärkeimmistä MOOC-kurssien tarjoajista:

Open Education Europa: <http://openeducationeuropa.eu/en/find/moocs>

OpenupEd: <http://www.openuped.eu/>

Coursera: <https://www.coursera.org/>

Moodle.net: <http://moodle.net/>

Open2study: <https://www.open2study.com/>

FUN (France Université Numérique): <http://www.france-universite-numerique.fr/juridique.html>

Iiversity: <https://iversity.org/>

Edx: <https://www.edx.org/course-list/allschools/law/allcourses>

Futurelearn: <https://www.futurelearn.com/courses/upcoming>

MOOC Francophone: <http://mooc-francophone.com/>

Verkko-oppimisen kehitys

Koulutuksen järjestäjien olisi tarkistettava, onko verkossa saatavilla olevaa materiaalia jo olemassa jollain muulla kielellä, ja jos on, käytettävä tätä lähtökohtana oman koulutusmateriaalinsa laatimisessa. Tässä yhteydessä on kunnioitettava tekijänoikeuksia ja pyydettävä asianmukaiset luvat.

Maksuttomien tekijänoikeuslisenssien, kuten [Creative Commons -järjestön](#)¹¹ tarjoamien lisenssien, avulla koulutuksen järjestäjät voivat suojata koulutusmateriaalinsa ja samalla mahdollistaa sen uudelleenkäytön. Tällaiset lisenssit antavat kuitenkin myös muille koulutuksen järjestäjille mahdollisuuden käyttää materiaalia.

Oppimisvälineiden ja tietoa tarjoavien välineiden keskinäinen täydentävyys

Koulutus on yksi EU:n lainsäädäntöä ja ulkomaista lainsäädäntöä rajatylittävissä asioissa soveltavien ammattilaisten käytettävissä olevista välineistä. Toinen tuen muoto on luotettavien tietojen tehokas saatavuus milloin tahansa. Koulutustoimia ja saatavilla olevia tietovälineitä olisi käytettävä yhdessä. Esimerkiksi koulutustapahtumaan osallistuville oikeusalan ammattilaisille olisi tiedotettava heidän käytettävissään olevista tietovälineistä ja käytännön välineistä, jotka liittyvät koulutuksen aiheeseen. Vastaavasti tietovälineissä olisi oltava linkkejä saatavilla oleviin koulutusvaihtoehtoihin, välineisiin ja parhaisiin käytänteisiin, jotta oikeusalan ammattilaiset voivat syventää tietämystään.

Euroopan oikeusportaalin koulutusosio sisältää koulutus- ja verkko-oppimismateriaalia ja on tehokas väline eurooppalaisen oikeusalan koulutuksen kehittämiseksi ja levittämiseksi. Se tarjoaa kouluttajille ja koulutuksen järjestäjille virikkeitä ja oikeusalan ammattilaisille oppimismahdollisuuksia.

Lisätietoja:

Esimerkkejä [hyvistä verkko-oppimisen käytänteistä](#) on Euroopan oikeusportaalin kuudella ensimmäisellä innovatiivisilla koulutusmenetelmillä koskevalla tietosivulla.¹²

5. Rajatylittävät koulutustoimet

Rajatylittävien koulutustoimien avulla eri kansalaisuuksia edustavien oikeusalan ammattilaisten on mahdollista osallistua samaan koulutustapahtumaan. Ne ovat erittäin käyttökelpoinen väline eri maiden oikeusalan ammattilaisten keskinäisen luottamuksen edistämiseksi ja rajatylittävien oikeudellisten menettelyjen kitkattoman sujumisen varmistamiseksi, edellyttäen, että aktiivinen osallistuminen on osa koulutusohjelmaa.

Rajatylittävät koulutustoimet ovat vielä arvokkaampia, jos osallistujat ovat mielipidevaikuttajia, jotka voivat jakaa oppimansa kollegojensa kanssa omilla oikeudenkäyttöalueillaan.

a. Henkilökohtainen koulutus

Rajatylittävissä koulutustoimissa on vastattava eri oikeudenkäyttöalueilta tulevien osallistujien erilaisiin koulutustarpeisiin ja otettava huomioon heidän erilaiset oikeudelliset taustansa. Esimerkiksi rajatylittävässä koulutuksessa käytettävien esimerkkitapausten on oltava merkityksellisiä kaikkien läsnä olevien kansalaisuuksien kannalta.

Rajatylittävien koulutustoimien rakenteen olisi oltava sellainen, että osallistujat saavat tietoa muiden osallistujien oikeudenkäyttöalueista – suoraan näiltä itseltään. Niissä olisi varattava aikaa keskustelulle eri lähestymistapojen eduista ja haitoista (muulloinkin kuin tauoilla).

¹¹ <https://creativecommons.org/>

¹² https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-311-en.do#n03

Rajatylittävää oikeudellista yhteistyötä koskevissa harjoitusoikeudenkäynneissä eri jäsenvaltioista tulevia nuoria oikeusalan ammattilaisia kannustetaan käymään aitoa oikeudellista vuoropuhelua ja tutkimaan, onko vastavuoroisen tunnustamisen ja keskinäisen luottamuksen periaatetta edistettävä ja pantava täytäntöön.

Henkilökohtaiseen koulutukseen osallistujat saattavat päättää pitää yhteyttä toisiinsa ja luoda tällä tavoin epämuodollisen verkoston, josta on hyötyä päivittäisten rajatylittävien kysymysten ratkaisemisessa. Näin on varsinkin silloin, kun koulutus on suunnattu hyvin erikoistuneelle yleisölle, jonka työstä rajatylittävät asiat muodostavat suuren osan. Koulutuksen järjestäjät voivat helpottaa tätä verkostoitumista antamalla teknistä tukea (esimerkiksi ylläpitämällä sosiaalisessa mediassa aikaisempien osallistujien ryhmiä).

Jos rajatylittävien koulutustoimien järjestämiselle on taloudellisia esteitä, olisi tutkittava mahdollisuuksia lisätä määrärahoja muun muassa ulkoisten rahoitusmahdollisuuksien, EU:n rahoituksen¹³ ja/tai muiden instituutioiden kanssa tehtävien sopimusten avulla.

Lisätietoja

Esimerkkejä [koulutusvälineiden hyödyntämisestä EU:n oikeuden virheettömän soveltamisen ja kansainvälisen oikeudellisen yhteistyön edistämiseksi](#) on Euroopan oikeusportaalin tietosivuilla.¹⁴

b. Vaihdot

Rajatylittävien vaihtojen avulla eri jäsenvaltioista tulevat, mutta samantyyppisiä ammatillisia haasteita kohtaavat oikeusalan ammattilaiset voivat tehdä yhteistyötä ja saada tietoa muiden jäsenvaltioiden lainsäädännöstä sekä EU:n oikeuden soveltamisen ja oikeudellisen yhteistyön välineiden käytännön näkökohdista. Tämä on tärkeää ammatillisen yhteistyön kannalta konkreettisissa rajatylittävissä asioissa.

Vaihtoihin voi osallistua profiililtaan erilaisia oikeusalan ammattilaisia, ja ne voivat olla erimuotoisia koulutustavoitteiden mukaan.

Vaihdot voidaan kohdentaa seuraaviin ryhmiin:

– oikeusalan ammattilaiset, jotka saavat käytännön tietoa muista oikeusjärjestelmistä, EU:n oikeudesta ja ihmisoikeuslainsäädännöstä suorassa kanssakäymisessä muiden maiden oikeusalan ammattilaisten kanssa sekä vaihtamalla näkemyksiä ja kokemuksia. Tämä kohderyhmä voidaan jakaa edelleen alaryhmiin:

- ”harjoittelijat ja uudet oikeusalan ammattilaiset”, jotka voivat saada lisää ideoita työskentelytavoista, tutustua EU:n lainsäädännön tulkintaan ja soveltamiseen sekä edistää keskinäistä ymmärrystä ja luottamusta, sekä
- ”kokeneet oikeusalan ammattilaiset”, jotka voivat pohtia työtään, saada lisää ideoita siltä oikeuden alalta, johon he ovat erikoistuneet, sekä edistää keskinäistä ymmärrystä ja luottamusta.

Kokeneiden oikeusalan ammattilaisten vaihto-ohjelmissa olisi mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon osallistujien erikoistumisala.

– kouluttajat, jotka saavat tilaisuuden oppia isäntämaan koulutusmenetelmistä, -välineistä ja -ohjelmista ja jakaa parhaita käytänteitä kollegojensa kanssa

– oikeusalan johtavissa asemissa olevat henkilöt (esimerkiksi tuomioistuinten puheenjohtajat ja syyttäjänvirastojen päälliköt), jotka voivat vaihtaa näkemyksiä ja kokemuksia ja parantaa omia johtamistaitojaan.

¹³ Esimerkiksi: http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/justice/index_en.htm

¹⁴ https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-311-en.do#n04

Vaihtojen muoto (pituus, osallistujamäärä ja työskentelymenetelmä) **voi vaihdella:**

– Lyhytkestoisissa vaihdoissa osallistujat voivat saada tietoa muista oikeusjärjestelmistä ja jakaa kokemuksia ja oikeusalan käytäntöjä ulkomaalaisten kollegojensa kanssa. Käytettävissä on erilaisia lyhytkestoisia vaihtoja:

- Henkilö vaihdossa vieraileva oikeusalan ammattilainen seuraa kollegaansa tämän päivittäisessä työssä. Tällaiset vaihdot voidaan räätälöidä osallistujan erikoistumisalan mukaan.
- Ryhmävaihdossa ryhmä oikeusalan ammattilaisia useista EU:n jäsenvaltioista suorittaa johdantokurssin isäntämaan oikeusjärjestelmästä, minkä jälkeen on käytännön ohjelmaa. Tämä mahdollistaa edustettuina olevien jäsenvaltioiden kokemusten jakamisen. Kahdenvälisiä ryhmävaihtoja esimerkiksi tuomioistuimien, syyttäjävirastojen tai asianajajaliittojen välillä voidaan järjestää ammattilaisryhmille, jotka tulevat kahdesta jäsenvaltiosta, joilla on samanlaisia haasteita tai kokemuksia tai erityinen suhde.
- Vierailukäyntejä Euroopan unionin tuomioistuimeen, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen, Eurojustiin ja useisiin EU:n toimielimiin Brysselissä voidaan järjestää eri kansalaisuuksia edustaville osallistujaryhmille. Ne tarjoavat tilaisuuden vaihtaa ammatillisia kokemuksia ja samalla hankkia tietoa isännöivän instituution toiminnasta ja menettelyistä.

– Pitkäaikaisia henkilövaihtoja voidaan tarjota monissa EU:n toimielimissä (esimerkiksi Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ja Eurojust). Näissä vaihdoissa osallistujat perehtyvät syvällisesti vastaanottavan toimielimen työhön.

Jos jokin verkosto ei jo järjestä tällaisia vaihtoja, koulutuksen järjestäjät voivat aluksi järjestää yksi tai kaksi vaihtovierailua toisen maan koulutuksen järjestäjäkumppanin kanssa vaihdon ehtoja (kuten kustannuksia ja sisältöä) koskevan valtioiden kahdenvälisen sopimuksen nojalla.

c. Kielikysymykset

Kouluttajien ja koulutuksen järjestäjien henkilöstön on kehitettävä kielitaitoaan, jotta he voivat kouluttaa eri oikeudenkäyttöalueilta tulevien oikeusalan ammattilaisten muodostamaa kansainvälistä yleisöä ja järjestää koulutustoimia rajatylittävänä yhteistyönä.

Rajatylittävissä koulutustoimissa olisi käytettävä yhteistä kieltä, jota suuri osa kohderyhmästä ymmärtää, tai tarjottava laadukasta tulkkausta osallistumisen kielellisten esteiden poistamiseksi.

Vaihtoehtoisesti voi olla hyödyllistä, että vaihto-ohjelmilla tai vierailukäynneillä on yhteyshenkilö vastaanottavassa maassa. Tämä yhteyshenkilö voi toimia tulkkina isäntämaan kielen ja vierailijan kielen välillä. Mahdollisten osallistujien pelkoa siitä, ettei heidän kielitaitonsa ole riittävä, voidaan tällä tavoin vähentää. Myös ammattitulkkiin palkkaaminen on mahdollista.

6. Oikeusalan kielikoulutus

Oikeusalan kielikoulutusta olisi tarjottava kaikille oikeusalan ammattiryhmille (*Euroopan parlamentin vuonna 2011 tekemä tutkimus*), myös tuomioistuimien työntekijöille, joilla on tiettyjä juridisia velvollisuuksia ja jotka myös tarvitsevat kielikoulutusta.

Kielikoulutuksen valmistelemiseksi

- luodaan institutionaaliset puitteet kielikoulutuksen hallinnoimiseksi osoittamalla siihen henkilöstöä ja mahdollisesti antamalla työntekijöille mahdollisuus käyttää esimerkiksi puoli päivää viikossa kielikoulutukseen
- testataan osallistujien vieraiden kielten taidot ennen koulutusta, jotta voidaan arvioida realistisesti heidän tasonsa ja mukauttaa koulutuksen sisältö vastaavasti.

Kielikoulutuksen toteuttamiseksi

- annetaan kielikoulutusta alueellisella tasolla mahdollisimman lähellä osallistujia (heidän omissa toimitiloissaan, heidän kotikaupungissaan, paikallisten tuomioistuinten rakennuksissa, syyttäjänvirastossa), jotta koulutus on helppo sisällyttää heidän päivittäisiin tehtäviinsä
- sisällytetään kielikoulutus muihin seminaareihin, esimerkiksi puoli päivää kielikoulutusta, joka sisältää seminaarin aiheen kannalta tärkeää sanastoa
- otetaan oikeuslaitoksen uudet jäsenet mukaan kielikoulutusjärjestelmään hyödyntämällä heidän olemassa olevaa (etenkin koulussa ja yliopistossa hankittua) kielitaitoaan ja kehoitetaan heitä kouluttamaan oman työyhteisönsä (esimerkiksi tuomioistuimen) kollegoja
- ei pyritä perustamaan säännöllistä ja systemaattista uutta (yleisen) kielikoulutuksen järjestelmää kerralla; aloitetaan vähitellen, kahdella tai kolmella uudella toimella
- ei karkoteta mahdollisia osallistujia tarjoamalla pitkäkestoista kielikoulutusta ja pyytämällä heitä sitoutumaan useita kuukausia kestäviin koulutusohjelmiin; aloitetaan sen sijaan muutamalla valikoivalla seminaarilla alkuun pääsemiseksi ja motivaation luomiseksi jatko-osallistumista varten
- ei pakoteta osallistujia puhumaan ryhmän edessä, jos se saa heidät tuntemaan olonsa epä mukavaksi, vaan annetaan osallistujien olla passiivisia, jos se on heille mieluisampaa (aktiivinen osallistuminen tulee ajan myötä, kun osallistujat tuntevat edistyneensä).

Lisätietoja:

Esimerkkejä hyvistä käytänteistä on Euroopan oikeusportaalin seuraavilla tietosivuilla:

– [EU:n lainsäädäntöä ja kansainvälistä yhteistyötä koskevan koulutuksen yhdistäminen oikeusalan kieliopintoihin Espanjassa](#)¹⁵

– [EU:n lainsäädäntöä ja kansainvälistä yhteistyötä koskevan koulutuksen yhdistäminen oikeusalan kieliopintoihin Tšekissä, Unkarissa, Puolassa ja Slovakiassa](#).¹⁶

Kielikoulutuksen järjestämistä koskevan koulutusmateriaalin osalta ks. Euroopan juridisen koulutusverkoston [yksityisoikeudellisen](#)¹⁷ ja [rikosoikeudellisen](#) yhteistyön alan sanastoa koskevat kielikoulutusoppaat.¹⁸

Sanastot ja Euroopan tasoinen monikielinen hakusanaluettelo ovat [Euroopan oikeusportaalin](#) tätä koskevassa osiossa.¹⁹

Oppimiseen liittyvän terminologian sanasto kaikilla EU:n kielillä on [Euroopan oikeusportaalin](#) tätä koskevassa osiossa.²⁰

¹⁵ <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=24bc2afe-282e-4b2c-b773-5f55c7a9efb6>

¹⁶ <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=063cdace-9381-43eb-ba19-40f6f2c03ff9>

¹⁷ https://e-justice.europa.eu/content_civil_law-254-en.do#n05

¹⁸ https://e-justice.europa.eu/content_civil_law-255-en.do#n05

¹⁹ https://e-justice.europa.eu/content_glossaries_and_terminology-119-fi.do?init=true

²⁰ https://e-justice.europa.eu/content_good_training_practices-253-en.do#n07

Liite: Muita suositeltavia asiakirjoja

Tämä asiakirja perustuu komission vuonna 2015 asettaman Euroopan oikeusalan koulutusta käsittelevän asiantuntijaryhmän työhön sekä useista muista, seuraavassa esitetyistä lähteistä saatuihin neuvoihin.

Vuosina 2010–2011 ensimmäinen **komission eurooppalaista oikeusalan koulutusta käsitellyt asiantuntijaryhmä keskusteli** mahdollisista eurooppalaisen oikeusalan koulutuspolitiikan aiheista ja auttoi tällä tavoin valmistelemaan komission eurooppalaisesta oikeusalan koulutuksesta: antamaa tiedonantoa ”Parannetaan luottamusta oikeuden saatavuuteen EU:ssa: Eurooppalaisen oikeusalan koulutuksen uusi ulottuvuus” ([KOM\(2011\) 551](#)). Tämä asiakirja sisältää kyseisen ensimmäisen asiantuntijaryhmän esittämiä päätelmiä.

Euroopan parlamentin pyynnöstä Eurooppaoikeuden akatemia (ERA) ja Euroopan juridinen koulutusverkosto (EJTN) laativat vuonna 2011 yhdessä [tutkimuksen aiheesta ”Oikeusalan koulutus Euroopan unionin jäsenvaltioissa”](#). Tutkimuksessa selvitettiin EU:n jäsenvaltioiden yksittäisten tuomarien, syyttäjien ja tuomioistuinyöntekijöiden kokemuksia EU:n oikeutta, muiden jäsenvaltioiden oikeutta ja vertailevaa oikeustiedettä koskevasta oikeusalan koulutuksesta. Tutkimuksen päätelmät sisältyvät tähän asiakirjaan.

Euroopan parlamentti tilasi ja komissio toteutti eurooppalaista oikeusalan koulutusta koskevan **pilottihankkeen**, jonka yhteydessä toteutettiin **vuosina 2012–2014** neljä tutkimussarjaa:

- sarja 1 koski tuomarien ja syyttäjien koulutusta
- sarja 2 koski asianajajien koulutusta
- sarja 3 koski tuomioistuinhenkilöstön koulutusta, ja
- sarja 4 koski oikeudellisten verkostojen ja EJTN:n välistä yhteistyötä.

Tässä asiakirjassa esitetyt suositukset perustuvat kolmeen ensimmäiseen tutkimussarjaan, jotka ovat saatavilla [Euroopan oikeusportaalin koulutusosiossa](#).

Komentoidakseen pilottihankkeen tuloksia **neuvosto** antoi [päätelmät 2014/C443/04](#) aiheesta ”**Oikeusalan toimijoiden koulutus – keskeinen väline EU:n säännösten vahvistamisessa**”. Myös neuvoston suositukset sisältyvät tähän asiakirjaan.

Lisätietoja koulutuksen järjestäjille:

- [Euroopan oikeusportaalin](#) koulutusosio, joka sisältää tietosivuja [hyvistä koulutuskäytännöistä](#) (ks. myös linkit yksittäisiin käytännöihin muualla tässä asiakirjassa);
- Euroopan juridisen koulutusverkoston (EJTN) kokoama [käsikirja eurooppalaisen oikeusalan koulutuksen menetelmistä](#);
- Euroopan neuvoston laatimat [koulutusmenetelmien käsikirja](#) ja [tehokkaan \(ihmisoikeuksia koskevan\) koulutuksen materiaali](#).

MISTÄ EU:N JULKAISUJA SAA?

Maksuttomat julkaisut:

- yksi kappale:
EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- enemmän kuin yksi kappale tai julisteet/kartat:
Euroopan unionin edustustoista (http://ec.europa.eu/represent_fi.htm),
muissa kuin EU-maissa sijaitsevista lähetystöistä (http://eeas.europa.eu/delegations/index_fi.htm),
ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun (http://europa.eu/europedirect/index_fi.htm)
tai soittamalla 00 800 6 7 8 9 10 11 (maksuton numero koko EU:n alueella) (*).

(*) Saat pyytämäsi tiedot maksutta. Myös useimmat puhelut ovat maksuttomia, joskin jotkin operaattorit, puhelinkioskit tai hotellit voivat periä puhelusta maksun.

Maksulliset julkaisut:

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)

Julkaisutoimisto

Print	ISBN 978-92-79-60800-1	doi:10.2838/72239	DS-02-16-109-FI-C
PDF	ISBN 978-92-79-54947-2	doi:10.2838/656173	DS-02-16-109-FI-N